

Stockholm 19 juni 2006

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Flyttning av energiskatten till nätföretagen

Sammanfattning

Redan sommaren 2003 föreslog den statliga utredningen "Svåra skatter" att energiskatten skulle flyttas från den konkurrensutsatta elhandeln till nätföretagen. Det skulle kraftigt förenkla hushållens elhandelsfakturer och avsevärt förenkla nationella prisjämförelser för el. Det skulle göra det enklare för hushållen att träffa avtal om sitt elpris eller byta elhandelsföretag (elleverantör) och därmed öka konkurrensen på elmarknaden.

I El och Gasmarknadsutredningen som lämnades till regeringen i januari 2005 finns samma förslag med att flytta energiskatten till nätföretagen. Utredningen föreslog vidare att frågan skulle behandlas med förtur. Oberoende Elhandlare och Konsumenternas elrådgivningsbyrå anser att flyttningen av energiskatten är mycket angelägen och vill med denna skrivelse hemställa om att Regeringen lämnar ett förslag till Riksdagen i denna fråga.

Bakgrund

Den statliga Skattenedsättningskommittén föreslår att debiteringen av elskatten ska flyttas till nätföretagen. I betänkandet "Svåra skatter" (SOU 2003:38) kan man läsa att "nätinnehavarna är de aktörer som har all information som är av betydelse för att elskatten skall bli rätt redovisad till staten. Det är därför också naturligt att dessa aktörer tar över rollen som skattskyldiga". Utredningens förslag är att detta ska genomföras den 1 juli 2004.

I snart sex år har hushållen kunnat byta elhandelsföretag utan kostnad. Hittills är det endast ca 30 % av hushållen som har utnyttjat möjligheten. Många har inte heller träffat något avtal om sitt elpris med sin elhandlare. Över 2 miljoner hushåll har därigenom fortfarande kvar "tillsvidarepriset", dvs det oftast dyraste sättet att köpa sin el. Detta får anses vara en brist på den regelreformerade elmarknaden. De största förlorarna är de konsumenter som betalar för mycket för sin el, men i slutänden får hela samhället vara med och betala priset för bristande aktivitet på elmarknaden.

Hushållens aktivitet på elmarknaden är relativt låg. En av de viktigaste förklaringarna är att elmarknaden uppfattas som krånglig. Att konsumenterna fortfarande har svårt att förstå sina elräkningar stämmer till eftertanke – den som inte förstår sin elräkning kan inte heller förväntas göra prisjämförelser mellan olika

elhandelsföretag. Den som inte kan jämföra elpriser saknar ofta incitament att ingå elprisavtal eller att byta elhandelsföretag.

Konsumentverket har uppmärksammat problemet, bland annat i rapporten "Konsekvenser för konsumenterna av nyligen konkurrensutsatta marknader – Elmarknaden" (december 2002): "Ett av de stora problemen med prisjämförelser mellan olika elleverantörer är att priserna anges på olika sätt, ibland exklusive energiskatt och moms, ibland inklusive dessa skatter och även både och. Det förekommer också mellanvarianter med priser inklusive bara moms."

Dagens fakturering av elskatten ihop med det konkurrensutsatta elpriset gör att andelen av totalbeloppet på elräkningen som påverkas av att byta elhandlare hela tiden minskar genom att energiskatten höjs varje år. Detta minskar självklart hushållens intresse att ingå avtal eller byta elhandlare och sänka sin elkostnad.

Av de aktiva kunderna på elmarknaden har det stora flertalet hittills valt bundna elprisavtal. På grund av de frekventa ändringarna av energiskatten innehåller avtalen regelmässigt förbehåll i avtalsvillkoren om att totalkostnaden ändras för kunden om skatterna ändras. En överflyttning av energiskatten till nätkostnaden skulle möjliggöra bundna elprisavtal utan någon reservation för sådana skatteändringar, vilket elkonsumenterna har ett berättigat intresse av för att kunna förutse och jämföra sin elhandelskostnad.

Till problembilden ska dessutom läggas ytterligare en dimension – ur Skattenedsättningskommitténs betänkande: "För energiskatten på el gäller att den är differentierad enligt flera olika skattesatser. Tillämplig skattesats beror dels på vem som förbrukar elen, dels var i landet den förbrukas." Detta förhållande gör att annonsering och/eller prisjämförelser inklusive skatt och moms är svåra att göra på nationell nivå. I juli 2005 infördes jämförpriser på el i Sverige och det gör att frågan om att flytta energiskatten från elhandelsfakturan ännu mer bråttom då dagens hantering omöjliggör att ha ett enda nationellt jämförpris. Något som man som konsument förväntar sig av ett jämförpris.

Vi hemställer därför att Finansdepartementet lämnar in sin proposition till Riksdagen omgående och att flyttningen av energiskatten görs så snart som möjligt, dock senast per den 1 januari 2008.

Johan Öhnell
Ordf Öberoende Elhandlare/
VD Telge Energi
c/o Telge energi, Box 633, 151 27 Södertälje

Bo Hesselgren
VD Konsumenternas elrådgivningsbyrå
Box 24226, 10451 Sthlm

För kännedom:
Näringsdepartementet
Jordbruksdepartementet